

... alebo o postojoch, bez ktorých nie je možné kresťanom katolíkom v praxi byť.

BOŽIE SLOVO:

(Ef 4, 25-32)

Čítanie List sv. apoštola Pavla Efezanom: *Odložte lož a hovorte pravdu každý so svojim bližným, veď sme si navzájom údmi.* ²⁶ *Hnevajte sa, ale nehrešte! Slnko nech nezapadá nad vašim hnevom;* ²⁷ *a nedávajte miesto diablu!* ²⁸ *Kto kradol, nech už nekradne, ale radšej nech pracuje a vlastnými rukami zarába, aby mal z čoho dať núdznemu.* ²⁹ *Z vašich úst nech nevyjde nijaké zlé slovo, ale iba dobré, na potrebné budovanie, aby prinášalo milosť tým, čo počívajú.* ³⁰ *A nezarmucujte Svätého Božieho Ducha, v ktorom ste označení pečatou na deň vykúpenia.* ³¹ *Akakoľvek zatrpknutosť, hnev, rozhorčenie, krik a rúhanie aj každá iná zloba nech sú ďaleko od vás.* ³² *Buďte k sebe navzájom láskavi a milosrdní, navzájom si odpúšťajte, ako aj vám odpustil Boh v Kristovi!* Počuli sme Božie slovo!

KATECHÉZKA

(porov. www.inky.sk, úvahy/katechézy č. 805, 806, 807, 811, 612, 799)

Všimli ste si, ako často Ježiš, apoštoli – v úvodnom čítaní Pavol – hovoria o *pravidlách* a dávajú vcelku konkrétne a praktické *návody* ako žiť a konať? Nieкто by to možno odpálkoval ako *zákon* – a predsa my už „*nie sme pod zákonom, ale pod milosťou*“ (Rim 6, 15), nie? Dôležitá je láska, nie pravidlá a prikázania? Mnohí to tak veria! Lenže – nie je to ako s manželskou láskou? Ak sa manželia nemilujú – potom žiadna manželská poradňa a žiadne ich *šikovné návody* nepomôžu. Ak sa ale milujú, len si akosi nerozumejú alebo akosi nevedia k sebe pristúpiť – potom pár *pravidiel* môže urobiť zázraky. Nakoniec, nie je to tak aj inde? Zanietený športovec potrebuje *tréningové pravidlá*, zanietený letec *pravidlá pilotovania a leteckej prevádzky*, zanietený učiteľ *pedagogiku*... Treba ešte pokračovať? Prečo by to v prejavovaní kresťanskej lásky a teda aj pri synodalite malo byť inak?

Vademecum Synody nám aj tu ponúka niekoľko pravidiel:

- *Byť synodálny si vyžaduje venovať čas vzájomnému zdieľaniu* – byť synodálnym znamená tvoríť spoločenstvo, komunitu, vzťahy. Ako všade inde – jedno či v manželstve, priateľstve, tíme – to vyžaduje čas. Musíme mať ochotu stretať sa, byť spolu, spoznávať sa, *navykať si* na seba (slovami sv. Ireneja z Lyonu z 2. st.) a to znamená rozhodnúť sa *vyhradiť si na to čas*, lebo je to naša priorita, lebo nám na tom záleží, aj keby sme sa kvôli tomu museli zrieknuť niečoho iného (porov. 214/805).
- *Sme pozvaní hovoriť s pravou odvahou a úprimnosťou (parrésia), aby sme žili slobodu, pravdu a lásku vo vzájomnom súlade. Prostredníctvom dialógu môže každý rásť v porozumení tých druhých. Pokora pri počívaní sa musí spájať s odvahou pri hovorení: Každý má právo byť vypočutý, rovnako ako každý má právo hovoriť. Synodálny dialóg závisí od odvahy hovoriť aj počívať* – Počívanie je prvé. Učiť sa počívať celým srdcom (porov. 215/806). Rovnako ale musí byť aj odvaha s láskou, ale otvorene a pravdivo hovoriť, to je oná *parrésia*. Nebyť ticho kvôli žiadnym falošným ohľadom, falošnému pokoji, či strachu z reakcie druhých (porov. 216/807). Počívať a byť vypočutý. Pochopiť a byť pochopený. Prijímať a byť prijatý. Bez tohto synodalita neexistuje.
- *Nejde o to, aby ste sa zapojili do diskusie s cieľom presvedčiť ostatných. Ide skôr o to, aby sme prijali to, čo hovoria druhí, ako spôsob, ktorým môže Duch Svätý hovoriť pre dobro všetkých (1 Kor 12,7). Dialóg nás vedie k novosti: Musíme byť ochotní meniť svoje názory na základe toho, čo sme počuli od iných* – Ako zdôrazňuje nás diecézny synodálny koordinátor, náš rozhovor nie je *diskusia*, ale *debata*. Neprichádzame plniť seba s úmyslom ostatných presvedčiť o svojom. Prichádzame počívať a hovoriť a spoločne sa počívať a znova hovoriť, aby sme následne spolu hľadali Kristovo slovo, počívali Ducha, skúmali Písmo, načúvali Duchu a hľadali nie seba, ale Krista. Aby sme sa nakoniec zhodli, celým srdcom, s čistým svedomím, bez kompromisov na tomto Božom konsenze, aby sme sa nesnažili prispôbovať jeden druhého, ale aby sme sa spoločne prispôbili Kristovi (porov. 219/811). Nehádame sa. Nepresviedčame sa. Spoločne hľadáme Božiu pravdu a vôľu: „*Synody sú cirkevným cvičením sa v rozlišovaní: rozlišovanie je založené na presvedčení, že Boh pôsobí vo svete a my máme počívať, čo nám Duch vnuká*“ (Vademecum) – rozlišovanie čo je a čo nie je Božia vôľa, rozlišovanie čo je z nás a čo je od Boha.
- *Otvorenosť voči obráteniu a zmene: Často sa bránime tomu, k čomu nás Duch Svätý inšpiruje. Sme povolani odložiť tie postoje samolúbosti a pohodlnosti, ktoré nás vedú k tomu, aby sme sa rozhodovali len na základe toho, ako sa veci robili v minulosti* – Nachádzanie cesty, na ktorú nás volá Duch, má zmysel iba vtedy, ak sa na ňu aj vydáme. Všetci máme v sebe do hĺbky zakorenený spôsob, akým sme doteraz svoje kresťanstvo/nekresťanstvo žili či „*praktizovali*“, ako sa tomu hovorí. Sme ochotní obrátiť sa? Meniť sa? Vydať sa na nové cesty – už nie podľa nás, ale podľa Evanjelia, podľa Cirkvi, vedení Duchom a nesení milosťou?
- *Zanechať predsudky a stereotypy: Môžu nás zaťažovať naše slabosti a sklon k hriechu. Prvým krokom k počívaniu je oslobodiť svoju myseľ a srdce od predsudkov a stereotypov, ktoré nás vedú na zlú cestu, k nevedomosti a rozdeleniu* – V podstate sa učíť nanovo vidieť ľudí, svet, Cirkev, seba, Boha, akoby sme sa stretli prvý raz a doteraz nepoznali. Odložiť škatuľkovanie, kde máme ľudí už vopred posúdených a miesto toho objavovať úplne nanovo, akí sme. Začať s čistým štítom.
- *Poraziť pliaгу klerikalizmu* – porov. 66/612, 209/799.

• *Bojovať proti vírusu sebestačnosti: Všetci sme na jednej lodi. Spoločne tvoríme Kristovo telo. Keď odložíme ilúziu sebestačnosti, môžeme sa jeden od druhého učiť, kráčať spoločne a slúžiť si navzájom. Môžeme stavať mosty, ktoré preklenú múry hroziace nám rozdelením – vek, pohlavie, bohatstvo, rôzne schopnosti, rôzne úrovne vzdelania atď.* – jednoducho, nikto nemôže byť kresťanom sám. Potrebuje sa. Naozaj. Kriticky, je to otázka prežitia!

• *Umožniť zrodenie nádeje: Robiť to, čo je správne a pravdivé, neznamená priťahovať pozornosť alebo sa dostať na titulné stránky novín, ale skôr byť verný Bohu a slúžiť jeho ľudu. Sme povolani byť majákmi nádeje, nie prorokmi skazy/nešťastia. Synody sú časom na snívanie a na „trávenie času s budúcnosťou“: Sme pozvaní vytvoriť miestny proces, ktorý bude inšpirovať ľudí – nikoho nevylučujúc – aby vytvorili víziu budúcnosti plnej radosti z evanjelia – Náš Boh je Bohom budúcnosti a Bohom nádeje. Nie zúfalstva, strachu a ani odsúdenia. Nie sme tu, aby sme si zúfali. Aby sme nariekali a lamentovali. Manažéri hovoria, že „neexistujú problémy, iba príležitosti“. Písmo to vidí podobne. Hľadáme, aké príležitosti nám dnešný čas poskytuje a k akej nádeji nás Duch vedie!*

U/VAŽUJEME:

Prejdime si ešte raz toto vnútorné nastavenie kresťana katolíka nielen na synode, ale v cirkevnom a teda kresťanskom živote všeobecne – pretože *synodalita* je synonymom Cirkvi, spôsobom jej bytia a žitia a teda aj spôsob, akým jediným je možné žiť kresťanstvo – preto sa tak *životne potrebujeme*. Nijako totiž nie je možné žiť kresťanstvo inak ako synodálne a to znamená v spoločenstve, v konkrétnom spoločenstve v rámci farnosti!

Prejdime si bod po bode tento návod. Diskutujeme o každom!

SKÚMAME:

< Sme s týmito bodmi stotožnení? Sme pripravení začať sa ich učiť, žiť ich, trénovať ich práve aj na spoločných synodálnych stretnutiach? Čo z toho už žijeme? Kde vidíme problémy? Čo treba urobiť? >